

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

*Дощенко С.О., здобувач вищої освіти групи Ф 4/1
Миколаївський національний аграрний університет*

Досліджено спрощену систему оподаткування в Україні, перспективи її використання.

Ключові слова: спрощена система оподаткування, фінансові інструменти, ефективні альтернативи.

Сьогодні в Україні підприємства малого бізнесу покликані не тільки виступати елементом структурної перебудови регіональної економіки, але й сприяти підвищенню доходів місцевих бюджетів. Основним фінансовим інструментом, що регулює взаємовідносини малого бізнесу з державою, залишається його оподаткування – законодавчо врегульований процес встановлення, стягнення податків, визначення їхніх розмірів і ставок з урахуванням порядку їх сплати для підприємств з певними параметрами:

чисельність працюючих; обсяг доходу від реалізації; вид податкового режиму – загальний чи спеціальний (спрощений).

Законодавчою основою ведення малого бізнесу та застосування спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності в Україні є:

- Податковий кодекс України [3];
- Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» [7];
- Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [6];
- Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» [4].

Спеціальний податковий режим, спрямований на стимулювання малого підприємництва, звільняє платників єдиного податку від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з низки податків і зборів, а саме: податку на прибуток підприємств; податку на доходи фізичних осіб у частині доходів, отриманих в результаті господарської діяльності платника єдиного податку першої – третьої групи (фізичної особи); податку на додану вартість з операцій з постачання товарів, робіт та послуг (з певними виключеннями); земельного податку (з певними виключеннями); рентної плати за спеціальне використання води платниками єдиного податку четвертої групи [3].

Спрощену систему оподаткування часто називають «внутрішнім офшором», що пов'язано з тим, що платники єдиного податку 3 групи при обороті в 5 млн гривень на рік сплачують лише 5% єдиного податку від загального доходу [5]. Юридичні та фізичні особи-підприємці можуть самостійно обирати спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, а також групу платників єдиного податку в залежності від річного доходу та чисельності працюючих [5; 8]. Розглянемо розмір єдиного податку I-III груп у 2019 р. (рис. 1).

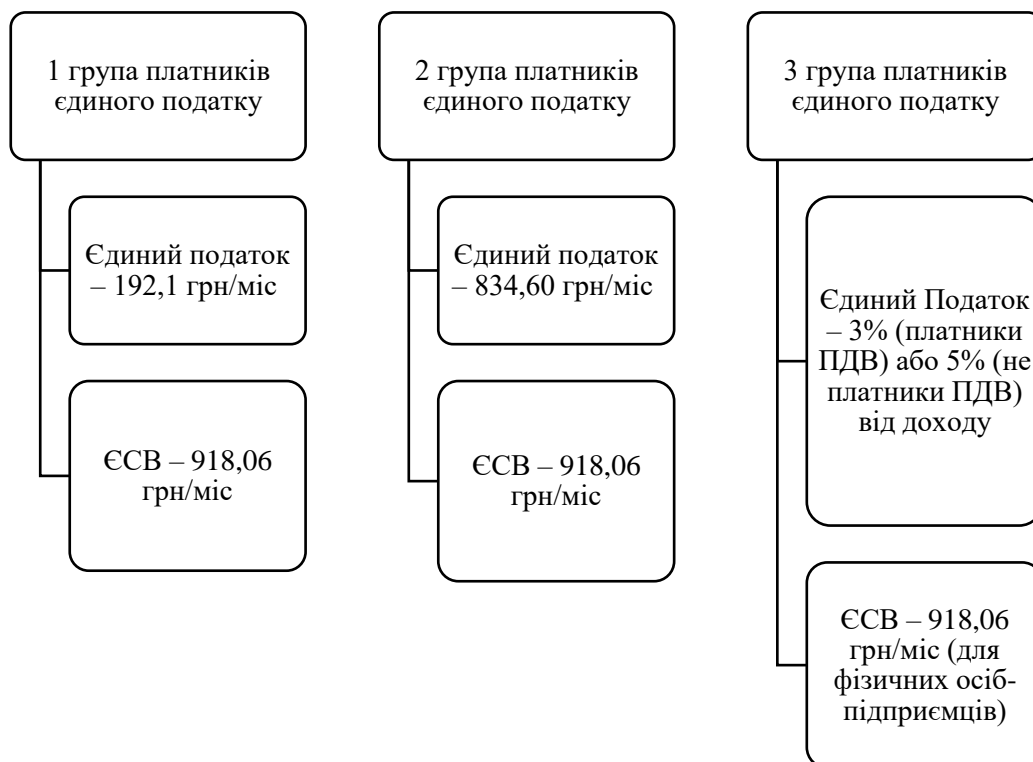

Рисунок 1 – Розмір єдиного податку та єдиного соціального внеску для платників єдиного податку I-III груп, 2019 р.

Джерело: побудовано автором з використанням [2]

Юридичні особи – платники єдиного податку III групи сплачують єдиний податок у процентному співвідношенні від доходу: 3% у разі сплати ПДВ і 5% у разі включення ПДВ до складу єдиного податку. Особливі і не менш привабливі умови для IV групи єдиного податку, яка створена спеціально для сільськогосподарських товаровиробників.

Оцінюючи переваги та недоліки чинної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва, на наш погляд, необхідно усунути перепони на шляху співпраці різних за розмірами підприємств, а також підприємств і фізичних осіб-підприємців, які застосовують різні системи оподаткування, що сприятиме розвитку не лише суб'єктів малого підприємництва, але й економіки загалом. На сьогодні, попри певні недоліки, спрощена система оподаткування не має в Україні ефективної альтернативи, тому, на наш погляд, залишиться актуальною протягом найближчого часу.

Література:

1. Дуб К. Ю. Оподаткування малого бізнесу в Україні: принципи, завдання та перспективи розвитку. URL: <http://ukr.vipreshebnik.ru> (дата звернення: 01.09.2019).
2. Інформація щодо розміру податків для різних груп. URL: <https://www.buh24.com.ua/yediniy-podatok-ta-yesv-dlya-fop-ta-stroki-yih-splati-u-2019-rotsi/> (дата звернення: 01.09.2019).
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2019).
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» : наказ МФУ від 25.02.2010 р. № 39 URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2019).
5. Полторак А. С., Малиновська І. О., Полозенко В. А. Оцінка індикаторів стану податкової безпеки України в системі її фінансової безпеки. *Modern economics*. 2017. № 1. С. 38-44. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/> (дата звернення: 01.09.2019).
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : закон України від 16.07.1999 року № 996-XIV. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2019).
7. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2019).
8. Сіренко Н. М., Мельник О. І. Бюджетно-податкове стимулювання інноваційного розвитку аграрного сектора економіки. *Економіст*. 2013. № 4. С. 28-32.

Annotation

The simplified taxation system in Ukraine, prospects of its use are investigated.

Key words: *simplified taxation system, financial instruments, effective alternatives.*

Науковий керівник – Полторак А. С.,
канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв